

Stabilizacja notowań rządu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

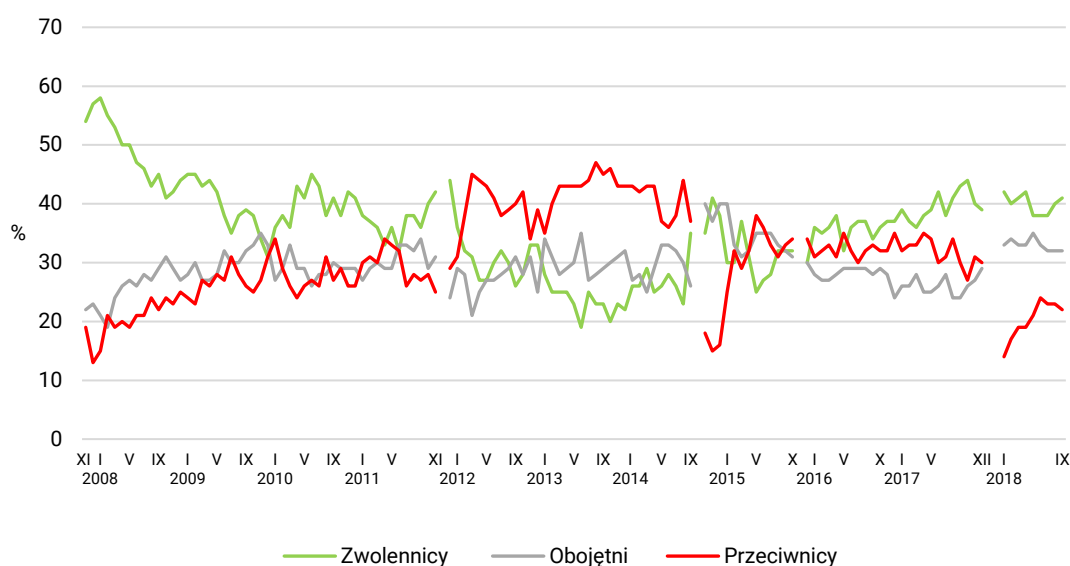
W porównaniu z pomiarem sierpniowym notowania rządu niemal się nie zmieniły. Opinie o rządzie są stabilne także z perspektywy ostatnich kilku miesięcy.

POPARCIE DLA RZĄDU

Do zwolenników gabinetu Mateusza Morawieckiego zalicza się 41% badanych¹. Prawie o połowę mniej liczna jest grupa jego przeciwników (22%). Obojętność wobec rządu deklaruje niemal jedna trzecia ankieterowanych (32%).

CBOS

RYS. 1. Stosunek do rządu

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od października 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (340) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 6–13 września 2018 roku na liczącej 1064 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017				2018								
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach												
Zwolennicy	43	44	40	39	42	40	41	42	38	38	38	40	41
Przeciwnicy	30	27	31	30	14	17	19	19	21	24	23	23	22
Obojętni	24	26	27	29	33	34	33	33	35	33	32	32	32
Trudno powiedzieć	3	2	2	2	11	9	7	6	6	5	7	5	5

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od stycznia 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

Biorąc pod uwagę podstawowe cechy społeczno-demograficzne respondentów, określające położenie w strukturze społecznej, stosunek do rządu różnicuje przede wszystkim wiek, a w dalszej kolejności wielkość miejsca zamieszkania i status społeczno-ekonomiczny.

Im starsi są respondenci, tym częściej wyrażają poparcie dla rządu Mateusza Morawieckiego. Dysproporcja jego zwolenników w najmłodszej i najstarszej kohorcie wiekowej jest bardzo duża i sięga 45 punktów procentowych (wśród badanych w wieku 18–24 lata rząd ma 16% zwolenników, a wśród mających 65 lat i więcej – 61%). Młodszy wiek sprzyja wyrażaniu obojętności wobec rządu: aż 57% najmłodszych respondentów dystansuje się od rządzącej obecnie ekipy.

Wielkość miejsca zamieszkania oraz status społeczno-ekonomiczny ma znaczenie nie tyle dla skali poparcia dla rządu, ile dla poziomu sprzeciwu wobec rządzących. Szczególnie często niechęć do rządu deklarują mieszkańcy ponadpółmilionowych miast (54%), osoby względnie dobrze sytuowane – o miesięcznych dochodach *per capita* 2500 zł i więcej (42%), w mniejszym stopniu także badani z wyższym wykształceniem (36%). Do najbardziej niechętnych rządowi grup społeczno-zawodowych należą właściciele firm (44%), specjaliści i kadra kierownicza (38%) oraz średni personel, technicy (37%).

Stosunek do rządu silniej niż miejsce w strukturze społecznej różnicuje orientacja polityczna i, szerzej, światopoglądowa. Do zwolenników obecnego gabinetu zalicza się prawie trzy czwarte badanych identyfikujących się z prawicą (73%), podczas gdy wśród osób o lewicowych poglądach politycznych ponad połowę (53%) stanowią przeciwnicy rządu. Im częstsze praktyki religijne, tym częściej deklarowany pozytywny stosunek do rządu. Poparcie dla niego wyraża 69% osób praktykujących kilka razy w tygodniu i 55% praktykujących raz w tygodniu. Ponadprzeciętnie dużo przeciwników rządu (44%) jest natomiast wśród badanych, którzy w ogóle nie uczestniczą w praktykach religijnych.

W potencjalnych elektoratach ugrupowań cieszących się największym poparciem społecznym rząd może liczyć głównie na przychylność sympatyków PiS. Ponadto urzędujący gabinet częściej budzi przychylnie niż niechętnie reakcje wśród zdeklarowanych wyborców Kukiz'15. W elektoracie PO większość stanowią przeciwnicy obecnej ekipy. Wśród osób niezdecydowanych, na kogo głosować w ewentualnych wyborach do Sejmu, rząd ma więcej przeciwników niż zwolenników, odwrotnie niż wśród osób niezamierzających uczestniczyć w wyborach, cechujących się dodatkowo szczególnie dużą obojętnością wobec rządu.

TABELA 2

Potencjalne elektoraty*	Stosunek do rządu			
	zwolennicy	przeciwnicy	obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PiS (wraz z SP i P)	82	1	16	1
Kukiz'15	41	20	39	0
PO	8	63	28	1
Niezdecydowani, na kogo głosować	23	34	36	7
Niegłosujący	27	12	51	10

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

ZADOWOLENIE Z PREMIERA

Zadowolenie z premiera wyraża blisko połowa badanych (49%). Z dezaprobatą przyjmuje pełnienie tej funkcji przez Mateusza Morawieckiego 28% respondentów.

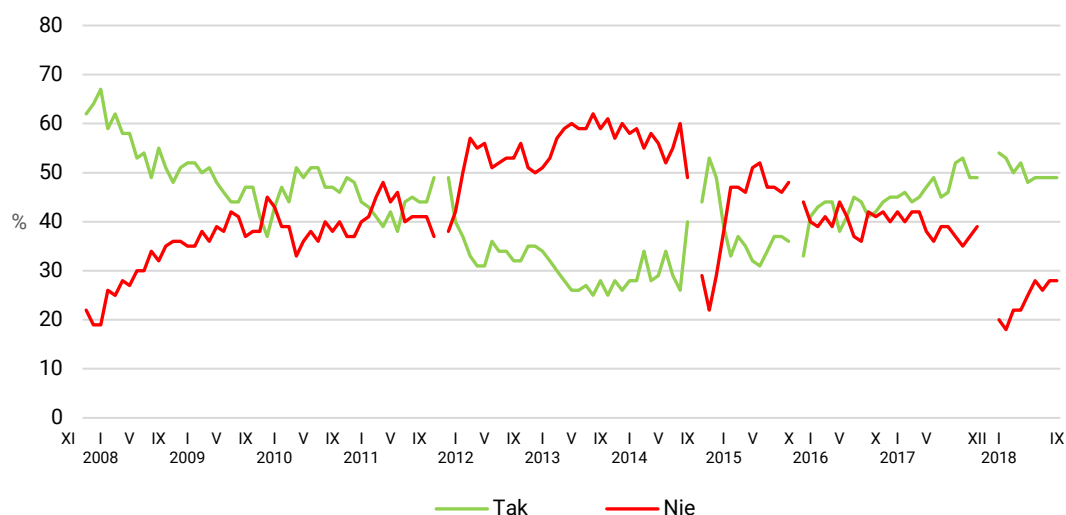
TABELA 3

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki ?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017				2018								
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach												
Tak	52	53	49	49	54	53	50	52	48	49	49	49	49
Nie	37	35	37	39	20	18	22	22	25	28	26	28	28
Trudno powiedzieć	11	12	14	12	26	29	28	26	27	23	25	23	23

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od stycznia 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

CBOS

RYS. 2. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od października 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Zadowolenie z premiera, podobnie jak stosunek do rządu, którym kieruje, wiąże się z wiekiem badanych, ich statusem społeczno-ekonomicznym oraz wielkością miejsca zamieszkania. Mateusz Morawiecki jest najlepiej odbierany przez osoby mające od 55 do 64 lat (59% ocen pozytywnych) i starsze (65%), ankietowanych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (57%) oraz zasadniczym zawodowym (59%), respondentów o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 1300 zł (58%). Dezaprobatę premiera częściej niż przeciętnie wyrażają badani mający od 25 do 34 lat (37%), osoby z wyższym wykształceniem (40%), względnie dobrze sytuowane – o miesięcznych dochodach *per capita* wynoszących co najmniej 2500 zł (44%), a także mieszkańcy dużych miast, zwłaszcza zaś liczących 500 tys. i więcej ludności (44%). W grupach społeczno-zawodowych Mateusz Morawiecki spotyka się z najlepszym przyjęciem wśród robotników niewykwalifikowanych (65%) i rolników (59%), natomiast niezadowolenie z premiera najczęściej wyrażają właściciele firm (49%).

Kluczowe znaczenie dla odbioru premiera ma orientacja polityczna i światopoglądowa. Zadowolenie z szefa rządu deklaruje zdecydowana większość osób identyfikujących się z prawicą (78%). Z kolei większość sympatyków lewicy (61%) wyraża dezaprobatę premiera. Im większa religijność badanych, tym lepsze notowania premiera i odwrotnie. Wśród uczestniczących w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu aż 80% deklaruje poparcie dla Mateusza Morawieckiego, wśród praktykujących raz w tygodniu – 63%. Niezadowolenie z szefa rządu najczęściej wyrażają osoby niepraktykujące religijnie (52%).

Biorąc pod uwagę preferencje partyjne można powiedzieć, że premier jest powszechnie akceptowany przez elektorat PiS. Zadowolenie z szefa rządu deklaruje także duża część sympatyków Kukiz'15. Krytyczny stosunek wyraża natomiast większość potencjalnych wyborców PO. Wśród osób niezdecydowanych, na kogo głosować, oraz wśród biernych politycznie aprobatą premiera jest częstsza niż dezaprobatą.

TABELA 4

Potencjalne elektoraty*	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i P)	90	3	7
Kukiz'15	44	34	22
PO	14	72	14
Niezdecydowani, na kogo głosować	36	33	31
Niegłosujący	37	24	39

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Nieco pogorszyły się oceny działalności rządu. Niezadowoleni z efektów jego pracy stanowią 29% ankietowanych, o 3 punkty procentowe więcej niż w sierpniu. Nadal jednak ponad połowa respondentów (53%) dobrze ocenia dotychczasowe wyniki działalności rządu.

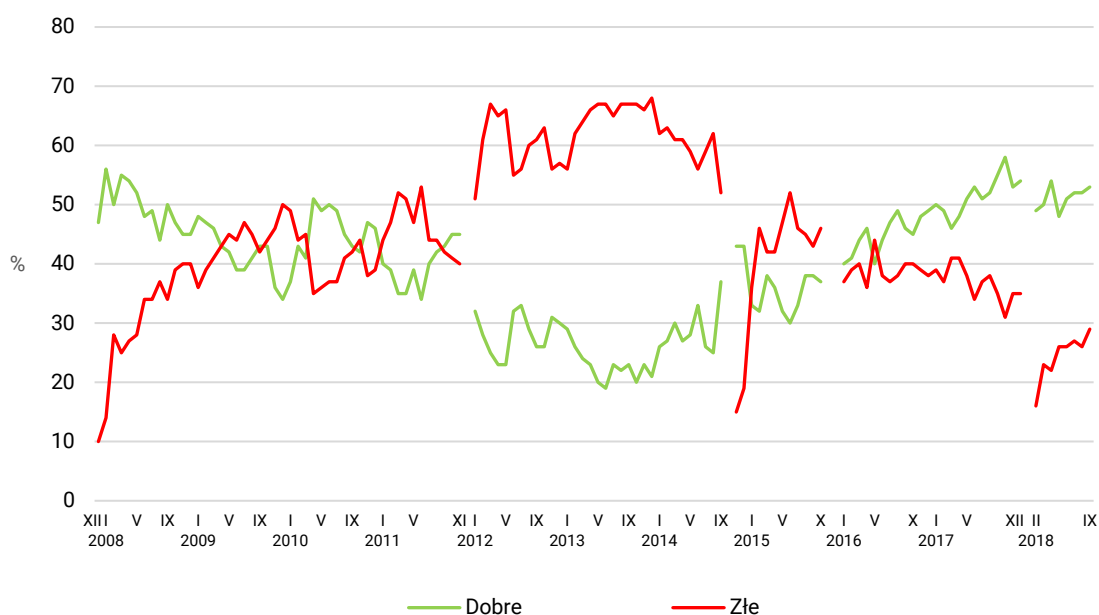
TABELA 5

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017					2018							
	VIII	IX	X	XI	XII	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach												
Dobrze	52	55	58	53	54	49	50	54	48	51	52	52	53
Źle	38	35	31	35	35	16	23	22	26	26	27	26	29
Trudno powiedzieć	10	10	11	12	10	35	27	24	26	23	21	22	18

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od lutego 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

CBOS

RYS. 3. Oceny wyników działalności rządu

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od stycznia 2012 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od stycznia 2016 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Opinie o wynikach działalności urzędującego gabinetu, podobnie jak nastawienie do rządu i premiera, zależą od wieku, statusu społeczno-ekonomicznego oraz wielkości miejsca zamieszkania badanych. Zadowolenie z dotychczasowych rezultatów pracy obecnego gabinetu ponadprzeciętnie często wyrażają starsi respondenci: mający od 55 do 64 lat (62%) lub więcej (69%), osoby z wykształceniem podstawowym (59%) i zasadniczym zawodowym (63%), badani o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 1800 zł (61%), mieszkańcy wsi (58%) i miast średniej wielkości – liczących od 20 000 do 99 999 ludności (58%). Do najkrytyczniej oceniających efekty pracy rządu należą badani w wieku od 25 do 34 lat (38%), ankietowani z wyższym wykształceniem (41%), osoby najlepiej sytuowane – o miesięcznych dochodach *per capita* 2500 zł i więcej (46%) oraz mieszkańcy dużych miast, zwłaszcza liczących co najmniej 500 000 ludności (52%). Ponadprzeciętnie często krytyczni wobec posunięć rządu są specjaliści i kadra kierownicza oraz właściciele firm (po 47%).

Największe znaczenie dla oceny działalności rządu ma orientacja polityczna i światopoglądowa. O ile 80% badanych deklarujących poglądy prawicowe docenia dokonania rządu, o tyle osoby, które identyfikują się z lewicą, na ogół krytykują rezultaty jego działań (63%). Zadowoleniu z efektów pracy rządu sprzyja religijność. Wśród respondentów uczestniczących w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu odsetek zadowolonych z efektów pracy rządu sięga 81%, wśród praktykujących raz w tygodniu – 67%, natomiast wśród niepraktykujących w ogóle dominują oceny negatywne (53%).

Dotychczasowe dokonania rządu doceniają głównie zwolennicy PiS. Pozytywnie ocenia je także ponad połowa sympatyków Kukiz'15. W elektoracie PO dominuje krytycyzm. Osoby niezdecydowane, na kogo głosować, oraz niezamierzające uczestniczyć w ewentualnych wyborach parlamentarnych wypowiadają się o działaniach rządu częściej z aprobatą niż dezaprobatą.

TABELA 6

Potencjalne elektoraty*	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i P)	93	3	4
Kukiz'15	52	36	12
PO	20	67	13
Niezdecydowani, na kogo głosować	36	30	34
Niegłosujący	41	27	32

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ

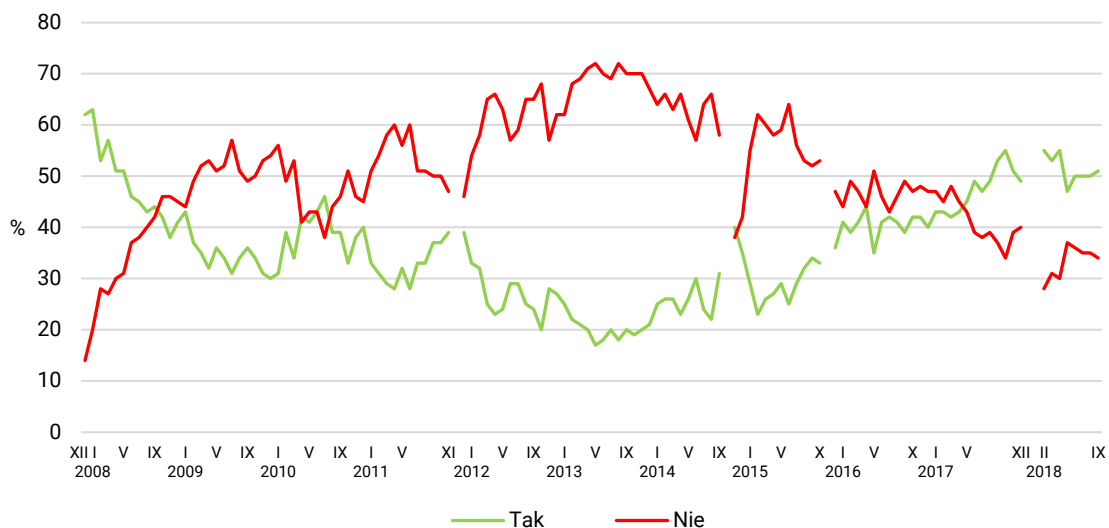
Szansę poprawy sytuacji gospodarczej w wyniku działań rządu dostrzega 51% badanych. Sceptycznie podchodzi do tego 34% ankietowanych.

TABELA 7

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017					2018							
	VIII	IX	X	XI	XII	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach												
Tak	49	53	55	51	49	55	53	55	47	50	50	50	51
Nie	39	37	34	39	40	28	31	30	37	36	35	35	34
Trudno powiedzieć	12	10	11	10	11	17	16	15	16	14	15	15	15

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od lutego 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

RYS. 4. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Społeczno-demograficzne zróżnicowanie opinii o polityce gospodarczej obecnego gabinetu układa się zgodnie z wcześniej omawianymi prawidłowościami. W skuteczność działań rządu w tej dziedzinie częściej niż przeciętnie wierzą respondenci w wieku 55–64 lata (58%) i starsi (63%), osoby z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (58%) i zasadniczym zawodowym (59%), badani o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 1300 zł (59%), mieszkańcy wsi (56%) oraz miast średniej wielkości (57%). Wątpliwości co do efektów polityki gospodarczej rządu najczęściej mają ludzie młodzi – od 18 do 34 roku życia (42%), badani z wyższym wykształceniem (49%), osoby stosunkowo dobrze sytuowane – o miesięcznych dochodach *per capita* 2500 zł i więcej (53%), mieszkańcy dużych miast, zwłaszcza zaś największych, mających co najmniej 500 000 ludności (61%). Spośród grup społeczno-zawodowych do najlepiej oceniających politykę gospodarczą rządu należą robotnicy niewykwalifikowani (64%) i rolnicy (58%), a do najbardziej krytycznych – kadra kierownicza (55%), średni personel i technicy (44%) oraz właściciele firm (45%).

W potencjalnych elektoratach dobre perspektywy dla rozwoju polskiej gospodarki dostrzegają głównie sympatycy rządzącej partii. Wśród zdeklarowanych wyborców PO skuteczność polityki gospodarczej rządu na ogół budzi wątpliwości. Wśród zwolenników Kukiz'15 działania rządu w sferze gospodarki wzbudzają wyraźne kontrowersje. Dość mocno podzielone w opiniach na ten temat są także osoby niemające sprecyzowanych preferencji partyjnych oraz w ogóle niezdecydowane głosować; o ile jednak wśród niezdecydowanych przeważają pesymiści, o tyle wśród biernych politycznie – optymiści.

TABELA 8

Potencjalne elektoraty*	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i P)	93	3	4
Kukiz'15	46	49	5
PO	15	74	11
Niezdecydowani, na kogo głosować	34	43	23
Niegłosujący	42	30	28

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

W ostatnich miesiącach można mówić o stabilizacji notowań rządu Mateusza Morawieckiego. Od początku urzędowania zarówno rządowi, jak i samemu premierowi znacząco przybyło krytyków, zarazem jednak poparcie dla obecnego gabinetu i jego polityki utrzymuje się na zbliżonym i dość wysokim poziomie. W poszczególnych grupach społeczno-demograficznych wizerunek rządu jest także w znacznej mierze utrwalony. Pomijając podziały oparte na identyfikacjach politycznych i światopoglądowych, które w największym stopniu określają stosunek do rządu i jego działań, niezmiennie od początku funkcjonowania tego gabinetu najistotniejsze znaczenie dla jego postrzegania ma wiek badanych. Rząd Mateusza Morawieckiego przyjmowany jest z największą aprobatą przez ludzi starszych.

Opracowała

Beata Roguska